

نامہ کی ڈکادہ می دکر ت بہ پرتووک۔۔ کاروان محمّد فّ تاح

نووسر و چیرکنووس (کاروان محمّد فّ تاح) پرتووک کی ڈکادہ می بہ ناوی (کارکتہر لہ مانئ "ئو هاوہی می منداہیم بینم و؟"ی"کاروان عومہر کاکہ سوور"دا) بہاو کردہو، کہ لہ بندہ تدا نامہ کی ماستہر و بہ ہمان ناونیشا نہو بہ سہرپہرشتی (پ. د. شنہ محمّد مہموود) پشکشی ئہ نجوومہ نی کہ لہڑی پرتوہردہ و زمان لہ زانکہی چہرموو کراوہ. ہڑی پہنجشہممہ، کہ کہوتی (۲۰/۱۰۲۲) دواي گفتہ کردن لہ بارہیو، نامہ کہ پہسہند کرا.

ئہم کتہ بہ ہوہ کی زانستیہ بہ ناساندنی توخمی کارکتہر، کہ لہ ہوی زاراوہو لہ بندہ تدا بہ وشہی (Persona)ی لاتینہی دہگہتہو، کہ بہ مانای ہووبہند (القناع) دہت. کاتہ کہ ئہ کتہرکان لہ سر تہختہی شانہ کہ کہ سہتیہکانیان دہگہا، بہو مہ بہستہی نہ ناسرہ نہو، ئو ہووبہندیان بہ کار دہہنا و دہموچاوی استہقینہی خہیان پہ لہ تہماشاکہران دہشاردہو. لہ زمانہ یہ نانیشدا بہ کارکتہریان گوتوہ (Ethos)، کہ واتای ہشت دہات.

ئہم کتہ بہ دا کار لہ سر پہشاندانی ئو پہوہندیہی کارکتہر لہ گہہہریہ کہ توخم و تہکنیکہکانی تری ہماندا ہہیہتی، کراوہ. ہروہا دہرختنی ہہند و جہرکانی کارکتہر و نیشاندانی ئو کاریکہریہی توخمی کارکتہر لہ ہووبہری ئہ دہبی گہانہو بہ گشتی و ہمان بہ تاہبہتیدا، دروستی دہکات.

کتہ بہ کہ لہ پشکشی، سہ ہش، ئہنجام و لیستی سہرچاوہکان پہ کہ دہت:
بہشی یہ کہم: کارکتہر لہ ژانری ہماندا

بہشی دووہم: ہہندہکانی کارکتہر لہ مانئ "ئو هاوہی می منداہیم بینم و؟"

بہشی سہیمہم: جہرکانی کارکتہر لہ مانئ "ئو هاوہی می منداہیم بینم و؟"

ئہم بہرہمہم لہ دووتوہی (۲۶۶) لاپہہہدا لہ لایہن دہزگہی (کولتوور بہ چالاکیی ئہ دہبی و فہرہہنگی) بہاو کراوہ تہوہ.

بارانی جانیواری... کاروان مدمد فاج

«ئوو بچی دایکم، لگگ خړئاو ابووندا ناتوانت یلک وش ببت و
ل لژدا عیبی نیی؟» ئم ئو پرسیار یی ل ماوی ئو چوار
مانگدا، ک دایکی ههوا یی م رگی (علی) یی برای پ دگات و
دواتریش ب سار لیدیوو دمرت، برددوام ل ناو ساری ئسکاردا
دخولتتوو.

کاتک ما یی باپیری (باوکی دایکی) ل شارکی تر وو دگن، لیدی
ل ناو باخچکدا جلا ن دگات. «دوای مردنی ئسکاری برای، و
باشتر لیدی ل ل ن م ن ت و و لگگی بد لگگ ئمدا بژی.»
پش ئوی ب ن، ئم ب باوکی دگن و ئویش ب داواک یان ازی
د بت. باپیری ک شای لگگ ناو کیدا هه ی و نازان ت ب لیدی،
د بت لیلی. باوکی ئو ناوی ل ناو.

ی ک م ب فری سالی نو دای کرد. ئژک دواتر بارانی جانیواری.
ش فرکان لایتی ئ ت م بیل کان یان پ دگن و ئم شوقی لایت کان
ل سار شقام ت ت ک د بینن. هه چوارلای ترافیک ک ب هه تل و
ئ پارتمانی ب رزب رز دور دراو. ل ناو پاس کدا چاو و
ترافیکین سوز بت. باران ک هه د بار. ش فرکان ل پشی
جام کان وو ب تخی د بینن. هه می سار جام ک د سم. ل لای
است وو دوو کچ د چن تاکسیی وو. ل ادیی پاس ک وو گو مان ل
> ئی باران و باران > د بت. خسانی تای یی ئ ت م بیل و هه نکی
ب رز ناچارم دگات جارکی تر هه می سار جام ک بس م وو. جارکی
تر هه می سار جام ک د سم وو. مندا کی کلا نکسفر ش ل سار
ش قام ک ک و توو. خرا د چم ساری، تاساو. ل باو ش د ک م و
د یخ م ناو تاکسیی وو. باران نایل نی کلا نکس کان ت کردوون.
د گیند ن خ شخان و مندا ک م ل باو شدا ی، ک هه ست د ک م ئو
سات یی لیدی ل دایک د بت و دایکی ب ساری وو دمرت.

دوای ئوی ل دوام دگگیت وو، گرمی خاری ئم چوارش مم یی
ناو استی بهار ناچار ت دگات خت بشیت. ل گرم او دیت
در وو. خت وشک د کیت وو. ل ژووری نووستن پا د کوی.
تابل یی هه واسراو؛ ژنک، قژی کردوو ب دوو پلکی در ژ. ل
تابل کدا چاو شکانی پت دگن دگگ. مندا ک ی ل
باو شدا ی. ل سار ز ویی ک سوک دانراو، مندا ک دستی ب
د بات، دستی پی ناگات. مندا ک ل تابل کدا و د رناک وو

▪ چٚنی؟

▪ هٚندٚ جار باش و هٚندٚ جاریش خراپ. ئی تی؟

▪ هٚندٚ جار خراپ و هٚندٚ جاریش خراپتر.

لیکی دٚمت سٚرینٚکٚ تٚٚ دٚکات؛ لیکی دٚمت تٚنیا شتٚکٚ پٚت بٚٚت وا خٚریکٚ خٚو دٚتباتٚوٚ. خٚو دٚتباتٚوٚ.

لٚناو جٚگٚکٚی خٚتدایت. دٚتٚوٚ هٚستیت و بٚ دٚوام بٚٚیت، هٚمیش لٚم کاتٚدا خٚوت گرانٚ. لٚ قاتی خوارٚوٚ سٚرٚتا دٚنگی پیاٚٚ دٚبیستیت کاتٚک دٚکٚونٚ ناو سینکٚوٚ. دواتر تیغییٚک ئیش دٚکات، گٚرانییٚکٚ، شادٚ. ئٚمٚ خووی ژنی کرٚچیٚکٚ یٚ «مامٚستا، گوٚم لٚ گٚرانی نٚٚت ناتوانم ئیشی ماٚ بکٚم.» جارٚک لٚ وٚٚامی گلٚییٚکی تٚدا ئٚمٚی گوت. هٚرچٚنٚک بٚت خٚت ئامادٚ دٚکٚیت، لٚ ئاوٚنٚ بچووکٚکٚی قٚد دیوارٚکٚدا هٚوات کردوٚتٚ گوپی ٚاستت و گوٚزانٚکٚی پٚدا دٚهٚنیت، بٚشی زٚری تاٚٚموٚکان سپین و دٚکٚونٚ ناو دٚستشٚرٚکٚوٚ. لٚ خوارٚوٚ پیاوی کرٚچیٚکٚ دٚبینیت لٚسٚر کورسیٚکٚی دانیشووٚ، سٚری بٚرز دٚکاتٚوٚ و «مانگانٚکٚ زٚری ماوٚ؟» بٚ سٚر وٚٚامی دٚدٚیتٚوٚ «بٚٚٚ» و دٚرگٚی حٚوشٚ دٚکٚیتٚوٚ. لٚ ماٚٚکٚی بٚرانٚرتانٚوٚ منداٚٚک دٚچٚتٚ دٚرٚوٚ، دایکی سٚر لٚ دٚرگٚوٚ دٚردٚهٚنٚت «ئٚگٚر زوو نٚٚیتٚوٚ بٚو گٚوادٚ دٚٚٚم.» گٚوادٚکٚ مٚردٚکٚیتٚی. ئٚو لٚ جٚری ئٚو ژنانٚ یٚ جوٚن بٚ دار و دیوار دٚٚن. «دٚم بٚوٚ خٚشٚ دار و دیوار وٚٚامی نادٚنٚوٚ.» مٚردٚکٚی وا دٚٚٚت.

وٚک هٚمیش لٚسٚر کورسیٚکٚی ٚٚژنامٚ دٚخوٚنٚتٚوٚ پیاوی کرٚچیٚکٚ. چاویلکٚکٚی دادٚنٚ و «مانگانٚکٚ زٚری ماوٚ؟» «ئاخر شوکر ئاوا تووشی لٚبیرچوونٚوٚ هاتبوویت، بٚ یٚ خٚرا ماٚنشینیان کردیت. چٚند جارم گوت عٚیبٚ، ئٚوٚندٚ ئٚو پرسیار مٚکٚرٚوٚ.» ژنٚکٚی وای پٚ دٚٚٚت. کٚ منیش دٚبینٚت «ئٚرٚ مامٚستا مانگانٚکٚ زٚری ماوٚ؟» ئٚوٚ تٚنیا قسٚ یٚکی گرنگٚ لٚگٚٚ مندا هٚیبٚت، ٚٚنگٚ لٚگٚٚ ژنٚکٚیشیدا. لٚیدی خٚش دٚویست، لٚ من زیاتر بٚ ٚٚیشتنی کاریگٚر بوو، هٚندٚ جار لٚگٚٚ کٚینی ٚٚژنامٚکاندا دیاریی بٚ ئٚویش دٚهٚنایٚوٚ. لٚ ژوورٚوٚ تٚماتٚ سوور دٚکرٚتٚوٚ، بٚنٚکٚی تٚکٚٚ بٚ بٚنی پیاز و دایبیی فٚٚدراو دٚٚت و دٚگاتٚ قاتی سٚرٚوٚ. دٚنگی گریانی کوٚٚزاکٚی دٚتٚ حٚوشٚ. کوٚٚ تاقانٚکٚیان کاتٚک زانکٚ تٚواو دٚکات، لٚگٚٚ هاوٚٚییٚکی خٚیدا هاوسٚرگیری دٚکات. دواي منداٚٚکٚ جیا دٚبنٚوٚ. خانووٚکٚی باوکی

د فرشت و گگي ئوروپا د گرت، مندا ي کسا ن کي لای
 ئمان ج د هت، ئو سا ک کرچی ما ی باوکی ئسکارن.
 «بی نی ت مات، پیاز و دایبی ف در او ت و او نابن ل م ما
 کاولبوو.» ب ک م یک ب زاری و وا د ت پی او س ر
 کورسیه ک. ژن ب «ت ک ل جیات ی و ژ نام ب سوودان،
 شتی باشرت ه نای و، شرت ب منیش خواردنی خشرت ب
 ناماد بک م.» و مامی د دات و. ل م دیم ن دوو بار ب زار
 د ب م، د م ژوور و و پشو د د م. ب دیوار ک و و ن ی کی
 مندا یم ه واسراو، ب و ی هی چ ن دین سا پش ئ ستای
 ت ز ک شوختی ب ر ک و توو، و ن ک شوسپی ل و د ست ک
 ل پشت و گرتووی، ب ب بیرکردن و د م د ستی دایکم.
 جار کی تر ل و د ستان و ورد د بیت و.
 ب، د ستی دایکم.

ژ کی چوارش م ی و خ ر ب ر و ئا و ابوون د چت، دایکی ئسکار
 ل ناو ح و ش ک دا ئاوی گو ک کان د دات. سکی ب و کچ پ نج مانگی و
 ه ی، ک دواتر باوکی ناوی د ن ت ل ی دی. ل م بیل ک ی و ز نگ ل
 د درت. ه ی د گرت، ئسکاری ح و تسا ن و «دایک، خا ع ل ی
 مرد.» م بیل ک ل د ستی د ک و ت خوار و، ی ک و ش نای ت س ر
 زمانی و خ را د بوور ت و. چ ند مانگ گ دوا ی ئ و ووداو و ب
 دیار ی کراوی ی ک مانگ پش هاتن دونیای ل ی دی، ل ش و کی
 س ر تاکانی هاویندا، ت و ئ و ل ناو چیم نی ح و ش ک ل س ر پشت
 پا د ک ون، ل و ب ش ی هی دایکی ئسکار. ت ب د ست کانت
 و ن ی ک د ک شیت؛ د، چ ن دین ئ ستر د ک ون ناو د ک و. ئ و
 پ د ک ن ت. ئ و گو د گرت و ت ئ م شیعری «خانی» ی ب د ت:
 م م گوتی: ب ت گ ل ب تاس م گیان ب ن و ب ر بای
 ه ناس م

بی ژیاو م م ب گفתי زین بووژای و ب ش ب او
 ل ژین

د ت و ت بو ستیت و ئ و ب ئا م ژ پ ت د ت ب رد و ام ب:
 ه ر چاوی ک و ت ب م ستی چاوی تین هات و ب ر د و ه — ناوی
 ل گ پ ک نین کی ه مندا، ئا ه کی ساردیش ه د ک شت، و کوو ئ و ی
 بی و ب ت «ز ر جوان و س رسامت کردم.» ب م نام نای ت، دروستتر
 ناتوان ت بی ت. ب ژ ی دواتر، کات ک ل خ و ه د ستیت، ئ و قاپ
 د شوات، ل قاپشتندا ب وای د ستک ش نی «ب د ستک ش و ناتوانم
 قاپ بش م.» جار کیان وا د ت و داوات ل د کات ب شیعری م ی ب
 داب ژیت و «چ ژ ی قاپشتن ل و دای ل مسیان بک یت. د ستک ش ئ م

چېژن د کوژت.» نو پدې کړنې، چا وکتل دادگرېت و بې د ستې لایکت بې دکات. وا خړیکې لې حوش کړو ماچېکی بې هېد دیت، لې ناکاو د نگی زې پیا و شپې پوولی د مینې کان بې ټاگات د هېنن و. چایخان کې پې لې دوو کړې؛ ئر بې گشتی پیاوani بې تمېن ووی لې د کړن. پیاوېک، بې سیمایدا وا د رد کړت پې نجای تېرې اندېت، بې چاکېت و پانتې نکی ساسی خې تخېت و خې بې ژووردا دکات و تې پېت وایې لې سړ کورسیدېکی نژیکې تې داد نیشېت. لې سړ کورسیدېکی نژیکې تې داد نیشېت. تې دې نې ئستا داوای ماست و چا و نانی گېرمیش دکات. داوای ماست و چا و نانی گېرمیش دکات. بیر دې کړیت و ئستا ئېژنامې لولکړاو کې گیرفانی چاکېت کې د رد هېنن و دې خو نېت و. ئېژنامې لولکړاو کې گیرفانی چاکېت کې د رد هېنن و دې خو نېت و.

تا لـ بـ ر ئـ و بارانـ منداـ كـلـ نكسفر شـ كـ دـ خـ يـ تـ نا و ئـ و
 ناكسيـ يـ كـ مـ كـ پـ شـ ئـ سـ تـا دوو كـ چـ چوونـ ناويـ و، ترافيـ كـ كـ
 چـ نـ دـ ينـ جار سوور و چـ نـ دـ ينـ جاريـ شـ سـ وـ ز دـ بـ تـ، دوا تر بـ تـ وون
 دـ بـ تـ و ئـ و انـ كـ چـ و دايـ كنـ، هـ رـ چـ نـ كـ بـ تـ دـ يـ گـ يـ نـ يـ تـ
 نـ خـ شـ انـ، هـ نـ دـ لـ ژـ نـ كـ انـ جـ لـ كـ انـ يـ انـ تـ و منداـ كـ انـ يـ انـ لـ
 باوـ شـ كر دوونـ، چاوت دـ چـ تـ سـ رـ منداـ كـ، جووـ يـ نيـ، پـ تـ وا يـ
 مردووـ، نـ مردووـ، منداـ كـلـ نكسفر شـ كـ تـ لـ باوـ شـ دا يـ، كـ
 دـ يـ يـ و سا تـ يـ لـ يـ دـ يـ لـ دايـ كـ دـ بـ تـ و دايـ كيـ بـ سـ رـ يـ و دـ مـ رـ تـ.

کاروان محمّد فوّاح

من و ۛۛۛ ما نی (مۛۛزۛۛ خاۛۛ نی
کوۛۛۛ قۛۛذرۛۛۛ) ... کاروان محۛۛۛۛ
فۛۛۛ تاح

(له ده ستدانی سامان زږ له په پیدا کړدنی قورستره.) ل ښه ما نه کښو.

وہ کوو خودنار کی ناو دنیای ئد بی گانہ و ہمیشہ چتر لہو

تښکستانه وږدې گرم، که به ژمار ئاسې نه زانراو له به ردېم خوښه ردا ده که نه وو. به مانايې کې تر، به هې پرېسه يې کې فکريې وو له زانراو وو به نه زانراو پې يونه ته وو، نه که هر نه وو، به کوو له گڼ خوښه ردا ده که ونه دايې کوو و گومان ده نه سېر هې موو نه و زانراوانه ي، که و کوو حقيقتي به ها و نه گڼ ته ماشاي کردوون و ده ستې پېيانه وو گرتوو. ده توانم به به به ره مې کاني (کاروان عومېر کاک سوور) له م چې شننه، به و مانايې، به ره مې کې نه م نووسېر نه د زیتې وو زانراو کاني خېت پې بداتې وو، به کوو و کوو گوترا گومان ده خېت سېر زانراو کانت و له گڼ خېدا به و نه زانراو کانت ده بات، نه م پرېسه له گڼ هې نه د فکري، فلسفې و سايکه له جیې کاني ناو به ره مې کاني وو نه نجام ده دات، به به نه وي کارېگري نه م سه هې نه له به هاي نه د بې تښکستانه کاني که م کردېنه وو.

(کاروان) له به ره مې کانيده به گشتي کار له سېر تښکشاندي حقيقت و ځساندي د رفته تي يې کسان به هې موو ده نگې کان به به جياوازي ده کات، له به ره مې (کاروان) دا هېر کار کېر کې خاوتې ده ننگي خېتي و له هېي کار کېر کې تر ناچېت. له وې جياوازي له دايک ده بهت. به هاي جياوازيش له و شوښه وو ده ست پې ده کات، که ده نگې نه بهت هې سېينه وي يې که کې تر.

سېرې اي نه وي ځې ماني (مېر ځانه يې کوې قزدرېژ) له سېر چې ندين بابې تي گرنگ او ستاو، به مام نووسېر به تايېت چې مې نامې يې و ياخيووني قوو کردوو ته وو و ئا استې جياواز و ئاسه نه زانراو کاني نه و دوو چې مکې پېشان داوون. کوې قزدرېژ نامې يې و ياخيوونې کې خې خېش ده وېت. واتې وو بې ووې چارې نووسي ده بهتې وو و به هېي خېي ده زانېت. به مانايې کې تر، نه م نامې يې و ياخيوونې که س به سېريدا نه سپان دوو، به کوو خېي به وېي ئازاديې وو هېي بزار دوو و چې ژي پې ده بې خشت، پې چې وانې نامې بووني که مې يې تي، که د ورو بېر بېي دروست ده که نه. هېر چې نه د گرتني له لايېن پېليسي پاراستني ځوشت و نه منو له خېونې کې دوور ده نه وو، که پېي وايې نه گېر وا به وات و هې موو ته مېني له زينداندا به سېر بيات، نه وا فرياي به ديه ناني خېونې کې ناکه وېت (له ده ستداني ساما نه کېي باوکی) واتې ابر دوو به ووځنه ست و نه ستا د بېم زرنېنه ست. استيې کېشي نه وي ده يې وېت بې ووځنه ست، نه و به ها ساختانې، که دامودې ستگې که مې يې تيې کان به و ابر دوو يان لکان دوو و نه و به

هیی خانیا نانا نیت. لَمَمَو و ووبوووی دستتاتکان دبتتو،
ل پش هموویاننوو دستتاتی کَمَماییت، ک پلیسی پاراستنی
وشت نوذرییت و دستتاتی سیاسی، ک ل ئمندا برجستیت.
لناو ئو ژمار زری گرتنیدا دتوانین ئماژیک کی فلسفی
بدزینوو، ئویش ترسی یاسا و کَمَم ل تاک دنگک، ک جیاواز
و لوان ناچت. لردا هزی جیاوازبوون ددکوت، ک ب ژمار
ناپورت، بکوو جیاوازییک ب خی گورتین هزی ب
کوو قزدرژ بخیوو، ب ادیک، هر کاتک ل زیندان نازاد
دکرت، استوخ دست بو کار دکاتوو، ک هکاری گرتنیک
بوو.

هر ل سرتای مانککوو بر ئم دبرین دککین؛ من چیرکی
کوو کچتانتان ب ناگَمَموو، ک لای همووان زانراو و ئاشکرای،
بکوو هیی کوو قزدرژتان ب دگَمَموو، ک پی نامن و
نانبیستوو. وات بازدان ل چیرککی فکلری و زانراوو
برو چیرککی نزانراو. وکوو ل پشتر گوترا (کاروان)
زانراو کانی ختت پ ناداتوو. (ئوی ئستا من بتی دگَمَموو
چیرکی کوو قزدرژ، ک ک پچوانی چیرکی کوو کچت. 6)
ئگر ل نکستدا ناو ناسنام بت ب ناسینوی کارکت، ئوا
لردا ناوی خودی کس و شتکان ئاستی ئاسایی تددپنن و ب
شوویکی نام ب کار هاتوون، تانت ککی مانککوو ناوی
تایدتی یک کارکتری تدا نیی. هموویان، یان ب هی خست،
یاخود ل پی پیشیانوو ناویان هاتوو، ب نمون (کوو کچت،
کوو قزدرژ، زنی ساان، زنی ژرزمین، زن فووو، کچی
گیتارژن، کچی چیرک و چندین ناوی تر) هروها ئو ئامران،
ک کوو قزدرژ ناوی نامی ب هبژاردوون و داوا ل بازرگانان
دکات بی بهنن، بکوو لرد بیانفرشتوو، وکوو (بفرما،
پازیفزیشا، کژاوی فیل، تپی پنگ). پرسسی ناوان لَم
ماندا زیاتر ل ئماژیک هی، ک سرجمیان نامیییک
خستردککنو. مرکک تَمَمنی ششتی تپاندوو و هشتا ب
(کوو قزدرژ) بانگ دکرت. پلیس ل ناو بازاد سریان ب گوژان
پاک تاشیوو، گواپ سزایان داو و هر ب (کوو قزدرژ) بانگ
دکرت، ک دگات ئوی خی ل قاقای پککین بدات. (ئمم له
کاتکدا تهمه نی له شهست تپه یوه، کهچی هر وهک سهرده می مندا ی و
لاونی چه و زوو درژ ده بتهوه. 80) ... یان (ئهمجاره له زیندان

به ده‌رمان‌کی کیمیاوی قژیان سووتاندووه و سه‌ری یه‌ک تا‌ی پ‌وه نه‌ماوه. هه‌میشه که‌له‌ی له به‌ره‌ه‌تاودا ده‌بریسکه‌ته‌وه. ئه‌وه به‌ سا‌ک ده‌چ‌ت موویه‌ک سه‌ری ده‌رنه‌ه‌ناوه و چاوه‌پ‌یش نییه‌ ئیدی تا‌ک‌کی دیکه‌ی له به‌وه‌ته‌وه، به‌ام ه‌شتا ه‌ر ناوی کو‌ه‌ق‌زدر‌ژه. کات‌ له‌ ناوی خ‌ی به‌خه‌ک ده‌ت، له قاقای پ‌که‌نین ده‌ده‌ن. (ل151)
چ‌ندین جار ژنی ژ‌رز‌مین و کو‌ه‌ق‌زدر‌ژه‌وه د‌د‌ن ناوی ی‌ک بزانه، ئ‌نجام ه‌وه‌و‌کان به‌سوود د‌بن:
(_ ده‌توانم له‌ت به‌رسم ناوت چی‌ه؟)
_ کو‌ه‌ق‌زدر‌ژه.

ژنه قاقای‌ک له‌ د‌دات.

_ منیش ناوی خ‌مت پ‌ نا‌م، به‌ام ده‌توانیت ه‌ر به‌ ژنی ژ‌رز‌مین بانگم بکه‌یت! (ل 131-132)

کار‌کت‌ری کو‌ه‌ق‌زدر‌ژه‌ه‌گری دوو به‌ری ف‌لس‌فیه، نام‌یی و یاخ‌بوون، که‌ نام‌یه به‌ د‌ورو به‌ر‌ک‌ی و ئ‌م نام‌بوون‌ وای له‌ د‌کات له‌ ه‌موو دامود‌ستگ‌ یاسایی و که‌م‌ای‌تی‌کانی که‌م‌گ‌ یاخی به‌ت. ه‌کاری نام‌بوون‌ک‌ی د‌ر‌وی خ‌ی نییه، یان د‌ست‌ت‌ی خ‌ی ت‌دا نه‌به‌ت، به‌کوو هیی ناو‌وی خ‌ی‌تی و له‌و گ‌یه‌وه ه‌وه‌ی دام‌زراندن و د‌زین‌وی خ‌ی د‌دات. له‌ر‌وه کو‌ه‌ق‌زدر‌ژه نام‌یی و یاخ‌بوون‌ک‌ی به‌ ه‌شیاری‌وه گر‌ داوه. ئ‌م‌ واه د‌کات یاخ‌بوون له‌ ا‌بردوو به‌ت. ی‌که‌م تکر‌د‌ن‌وی م‌ژوویی، یاخ‌بوون‌ له‌ ژیان‌ی خ‌زان به‌ تاک دروستی د‌کات. کو‌ه‌ق‌زدر‌ژه له‌ سه‌ر‌تادا به‌ ه‌ی که‌میی ت‌م‌نی‌وه نام‌یه‌کی نا‌ه‌شیاران‌ی به‌ران‌به‌ر خ‌زان‌ی خ‌ی ه‌یه. د‌وای ماوه‌ی‌کی ز‌ر به‌ ه‌شیاری‌کی ف‌لس‌فیه‌وه به‌ر له‌و به‌باکی‌ی دایک و باوکی د‌کات‌وه، که‌ له‌ مندا‌ی و ه‌رز‌کاریدا کاتیان به‌ی نه‌بووه. (به‌ی د‌رکه‌وتوو دایک و باوک ه‌میش ئ‌رکی ت‌کانیان قورس د‌که‌ن، ئ‌وه‌تا د‌وای ش‌ست سا‌ ئینجا توانیی ئ‌وه‌ چاک بکات، که‌ ئ‌وان ت‌کیان دابوو. (ل87)

ئ‌وه سامانه‌ ز‌ر‌ی باوکی به‌ی ج‌ ه‌شت، به‌و م‌به‌ست‌ی به‌ ه‌ی ئ‌وه سه‌رو‌ت‌ ز‌ر‌وه کو‌ه‌ک‌ی ژیان‌کی ئاسوود و دوور له‌ ترس و د‌ه‌اوکه به‌ بکات، که‌چی له‌به‌ری ئ‌وه، بازرگانیکردن د‌کات‌ بیانوو‌یک به‌ له‌ناو‌بردنی سامانه‌ک‌ی باوکی، چونکه‌ پ‌ی وایه ئ‌وه ا‌بردوو‌ی به‌ی دروست کراوه، پ‌ی نام‌یه و هیی ئ‌م نییه، د‌به‌ت له‌ی یاخی به‌ت و به‌وه‌یه‌وه داها‌تووی خ‌ی دروست بکات. سامانه‌ک‌ی له‌ ناو د‌بات و د‌ست به‌ کر‌کاری و پاشان له‌ بازاه‌دا د‌ستفر‌شی

دېکات. ټکر د نښو او نښو او بردو او لږ دایرې ګڼې درې نښې نښې
کوڼې قزدرې ژ و ژنې ژرژ میندا د ردې کړو:

(_ ژيان نمم بـ کرکاري دـست پـه کردوو و دواتر بوومـ تـه دـستفرـشـ.
تـه بـت هـهـ يـه هـهـ موو کا تـه لـلـبارـي ئـهـ وانـهـو پرسيارم لـل بکـيت.
ژنـه دـه پرسـت:

۲. ٹینجا کی دوست دایہ کرکاری و کی ووت کردہ دستفرشی؟
۳. دکریت بسم سا کک۔

ژنده یووی گرز د کات و د پلټنه:

– گاټټ هټ موو دمټ خټ ش نټټ. حټ زم لټ يټ پټ وټ نديټ كټ مان ټژديشي
تټ دا بټ.

_____ گا۔ تہا نا کہہ م۔

_ ئاى پښتو چيت دكرد؟ خريكي چي بوويت؟

٢۔ لبرو و ابردو و دست پ د کات و پتی نا م۔

– ئۇھا! كۆۋاتىم ھەي تەنبا لىبارى يىگى ساۋى تەۋى پىرىسم و شت
بزانم. ۋاى؟

(133-132 ج . □□□ _

تہ نانت لہو دورتریش دہوات، لہ دایہ گہ کی تری خی و ثنی
 ژہرزہ میندا، کاتہک پرسپاری ناوی لہ دکات، بہ کاتہو
 دیہہ ستہ تہو:

(_ ئەر ۋە ستەي (ناوت چيى؟) ۋە باردوۋ، يان داھا توو؟

_ لَ ووی فَرَمَو د اها توو، بَبام لَ ووی ناو کَو او ا بر دوو.

د. توا نم لټ بپرسم ناوت چيد؟

– کوٲٲ قزدرٲٲ. (130)

تاکە شتەک، کە کوێ قەزدرێژ داخی بە هەبکە شەت، ئێوێ، پەنج
 ئامژگارییەکە دی لە دەمی باوکیو نەبیست، تا کوو کارەکە
 ئاسانتر بووایە و ئەک پەچەوانە ئێوانە بکردایە، بە ئام ئێو
 یەکەیان سەرکیە: (هەرگیز بە مەبەستی بازرگانی دەست بە شتەک
 مەبە، کە دانیشتووان پەویستیان پەیی نیە. ئێو کە لوپەلان بەهەنە،
 کە خەک بەی پەرەشن و بەکاریان دەهەنن! ل25) هەموو ئەم
 دەربەیانە کوێ قەزدرێژ هەمان بە ئەتکردنەوی ئەبردووی خەیی و
 دامەزراندنی ئەستا و داها توو. ئەم یاخیوونە لە ئەسپاردەیی باوکی،
 یاخیوونەکی فەلسەفی و نایەوت رەگەیی باوکی بگرەت، چونکە
 ئەگەییەکی دیار و زانراو و ئامانجی کوێ قەزدرێژیش مانەو نیە
 لە ناو زانراوەکاندا، بەکوو هەنگاونانە بەرەو نەزانراوەکان.
 تەنانەت ئامادە نیە گوێشی لە بگرەت. ئەم بە وونی لە دایە ئەگە
 نەوان خەیی و باوکیدا دەردەکەوت:

() استه هه رگیز ٲٲک نه که و تووه ئٲمه ئاوا ٲٲکه وه دا ٲنیشین و قسه

بکهین، بهام ئەم زەر پوویسته گویم ل بگریت، که شەش شتت پ
بم، یان چاکتره بم شەش نام ژگاریت بکه، تاکوو له دواى مردنم
سوودیان ل ببینیت.

ئەگەرچی کوو هەژدر ژ هەندەى دى هەست دەکات باوکی به دەست گرتەکی
گەورەووە دەتلا تەو، بگره لهووە دەچت وادەى مەرگی نزیک بووب تەو،
بهام پەى دەت:

_ گویت ل ناگرم.

باوکی وەک باوہەى نەکردبەت کوو هەکەى ئاوا وەامى دەداتەو، بپه
به سەرسوو مانەو لپ دەپرسەت:

_ چى؟ گوتت گو ناگریت؟

_ وام گوت... دیاره گویت ل بوو!

_ ب به خەشى خەتە، گو دەگرت، یان نایگریت، ملهوو؟ دواى ت
دەزانیت چیت پ دەم؟

_ نامەوت بیزانم.

_ کاتى ئەوهم نییه... واز لەم دەبەنگیەت بپنە و جوان گویم ب شل
بکه!

_ هیچ شتەکم پ مە!

_ ت لەم جاره زیاتر من نابینیتەو، بپه هەر دەبەت گویم ل
بگریت.

ئەودەم کوو هەژدر ژ دەت:

_ کەواتە گویت ل دەگرم، ب ئەوہى بزەنم ئەو شەش شتە چىن، تاکو
ک پچەوانەى ئەوانە بکه. (16-17)

دەکرەت گونجاو بەت بگوترەت تکرەن و ئ و ابردوو، جیا ل و
ب هەى خەى نازانەت، بکوو دپ وەت تەکیشى بشکەنەت. ئ و
ک یارەى، ک هەمیش ئ و ک لوپ ل نام یانەى بازەرگانان بەى
دەهەنن، ب زەر و ب نیوہى نرخ ل دەکرەت، کوو کەچەت، ک ل
سەر تەى مانە کەدا بە کورتى باسى دەکرەت و ل ناو استدا
دەردە کەوتەو. ئاشکرایە کوو کەچەت پانەوانەکی ناو چیرە
فەلکلەرى و ئفسانەییەکان، کوو هەژدر ژ و کوو سیمبەى
بیرکردن و یەکی ئفسانەیی دەبینەت و دپ و و بووبەووی بپتەو.
(دواى ئ و دەستى هەدەبەت و پاروکەکی لا دەبات. سەرى ل ژەر
ووناکاییدا دەبرسکەتەو. لپ دەپرسەت:

_ ئەستا زانیت من کەم، کوو هەژدر ژ؟

ئەگەرچی دەیناسەتەو، استەر بەى وون دەبەتەو کەپ، بام بە
شەو یەک سەرى سوو ماو، ناتوانەت ب (بەت) وام بەداتەو، بپ
کا برا هەر خەى لپ دەپرسەت:

_ کوو کەچەت نا ناسیتەو؟

ئینجا پەلە دۆت:

تە بۆختە و ریت، کە دوای چەند ساڵەکان زانیوتە ئێ و پیاو سەیرە کە یە هەر جار دۆتە و شتومەکانە بە دەی خەت بفرەشیت، پەیدا دۆتە و لەت تەکانە دات، بەلام ئاستایش من نازانم کۆی گام، یان هەیی مەرەف. (83-84)

کۆتە قۆدرەت بە تەواوی مانا کارەکتەرەکی نامە یە لێ و دامودەستگە کە مەلایەتیەکانی کە مەگە. سەرەتای ئێم نامە بوونە ی لای خەزان بە دروست دۆتە، کە تاقانە دایک و باوکەکی بەباکە. (پەویستە ئۆویش بزانی چ دایکە و چ باوکە کاتیان زەر کەمە. ئێمیان (دایکە) بەیانیان لێ ئامادەییەکی کەچان و ئێوارانیش لێ ناوەندیەکی کۆاندان وانی ئینگلیزی دۆتە و، لێ کاتە کدا ئێویان (باوکە) وازی لێ کاری میری هەناوە، کە بەتەواوە بەری فەرمانگەییەکی گۆرە بوو؛ ئێستا بە کاری بازەرگانیە و خەریکە. زوو زوو بە دەر وە وەلات سەفەر دۆتە. هەندە لێرەیش خەریکی سەگەردنە وە شتومەکان و پەوێندیکردنە بەم بازەرگان، بەو دۆتە و بەو دووکاندارە و. (12) ئێمە جگە لێ وە، کە زەر بەی کات خە ی لێ مەلایەکی چە و بەدەنگدا دۆتە و، کە جگە لێ چکە چکی کاتەرم هەچی دیکە نابێستە. دواتر لێ دەر وە نەک هەر هەچ هاوێییەکی نیە، بەتەواوە لێ کەکان و گۆتەکان تانە ی لێ دەرەت، لێ قوتابخانەیش وەکوو دامودەستگەییەکی کە مەلایەتی گەرنە، گەتە ی پە دۆتە و لێ بەر قۆی دەرەت ی لێ قوتابخانە دەرەت. دواتر لێ دەر وە و لێ شەقامەکاندا چەندین جار و هەر جار ی بە چەندین ئۆ و مانگ پەلیسی پاراستنی ئۆ و ئێمە دۆتە و وەزە ی و دۆستگیری دۆتە.

کۆتە قۆدرەت خاوەنی زمانەکی تەبەت بە خەییەتی، بە جەرەک، ناوی نامە ی و بە ئامەرەکان هەدەبەرەت، کە تەنانەت بازەرگانیەیش لێ تەناگەن، لێ و گۆتە و تووشی چەندین گەفتی دۆتە، داوای هەنانی دوو میلیەن بە فرما دۆتە و (بازەرگان بە سەرسوو مانە و دۆتە پرسەت: _ ژنە؟ ئێ و تە باسی چی دۆتە؟ کوا بازەرگانیە مەرەف ماوە، ؟ ئێ قەدەغە نەکراوە؟ (26) دواتر بازەرگانە کە دۆتە تەمەنم لێ پەنجە هەدەکشەت و تەنیا چەند جارە لێرە دیومە بە فرەبارەت. داوای هەنانی کەلوپەلی وەکوو بە فرما، پەزیزفیقا، کەژاوی فیل و (تەنە ی پەنگە trap) tiger دۆتە. زەر جار بە هە ی ئێ و نامە بوونە ی

شوئنی سا ناکمیش ل ناوچرگی بازادای و ژنی سا ل و دژی،
ک دواتر دزانریت خی هم ل کسوکاری و هم ل دسنتیات سیاسی
شاردوو ت و.

مانووس ویستوویتی ئم ی خویند ب یر بیرکردن و
وانیند کانی کو قزدر ژ و ئوانی تر بک وین، هیند ب لای خ س ت
جست یی کانیاندا نچوو. (تنیا پرچی در ژی ن ب ت.) ئم
بوو ت شوازکی تایب ت ل ناسین و ی (کاروان) ل ناو ئ د بی
گ ان و دا. ئ و ی د رد خ ر ت، ب شکی و ن ک ی، ن و ک ه مووی،
ب و مانای ت و اوکردنی و ن ک ب خویند ج د ه ت، تا خی ب
شوازی خی خریکی ب ت، ک ئ و ت و او ل گ دنیای ناو و دا ک
د ک و ت، ب و ی ل ئامار پک هاتوو، ن و ک ل شت. ب کاتی
دروونی ئ استی ج راو جری گرتوو، ن و ک ب کاتی د رکی و ی ک
ئا استی کی ه ب ت. ت نانت ل لای (کاروان) کار کت ر ب ه ی
زری ژمار ی د رک و تنی و ن ب ت کار کت ر ی س رکی، بگر ه ر لای
ئ م نوو س ر شت ک نیی ناوی ل ب نر ت کار کت ر ی س رکی و هی
لاو کی. ئ و تا ل گفتوگ ی کدا، ک (مح م د ک ریم) ل بشی (ئ د ب
و هون ر) ی (کوردستانی نو) دا ل گ ی دا کردوو، ل بار ی
کار کت ر و د ت: (هزی کاره کت ر له ژماره ی ده رکه وتنه کانیدا
نییه، به کوو ه زه سه ره کییه کی له وه دایه چ کاریگه رییه کی له
ئا استی گ ان ه و دا ده کات و تا چ اده یه کی گوته و ه س وکه وته کانی
ده بنه ج گه ی پرسیار. به مانایه کی دی بوونی ئه و کاره کت ره له و
ت کسته دا چ جیاوازییه کی ده ه ن ت ه کایه وه.)

ل پ ر س سی گ ان و ی مان ک دا چ ندین کار کت ر ی دیک د ن
ناو و، ئ گ رچی د رک و تن کانیان ب راورد ب کار کت ر ی
کو قزدر ژ ک مترن، ب م ب ها و هزی د رک و تنیان ل خ یان و ل
ناو و و و رد گرن، ن و ک ل د ر و، ه ر ی ک ل و کار کت ر ان
نویند ری خ یان، زمانی تایب ت ب خ یان ه ی و ل هی
کار کت ر کی تر ناچن. ب د ر ب ی ن کی تر، د رک و تنی ئ وان ب
م ب س تی ت و اوکردنی چیر ک کانی کو قزدر ژ نین، ب کوو خا و نی
چیر کی تایب ت ب خ یان، و کوو کو ک چ، ژنی ژ ر ز مین، ژنی
سا ن، کچی چیر ک و کچی گیتار ژ ن.

مانی (م ز خان ی کو قزدر ژ) ب ت کنیکی ش پ لی ه ش نوو سرا و،

[illegible][illegible]

کوټټ قزدرټژ، نټک هټر لټ مټژووی فټرمی یاخی دټ بټت، بټټ کوو
یاخیبوو نټکټی دټ گاتټ نټووی نټو کټلوپټلټ سټیرانټی خټیشی، کټ
ټټژگارټک لټ ټټی بازرگانټکانټو ټټهټناونی، تا ساغیان بکا تټوټ،
بشکټنټت. نټو کټلوپټلانټی ټټژگارټک لټسټریان گیراوټ، بگرټ بټ
هټیانټو ټټوټ تټ گاتټجاټ، وا وټک نټنټیک لټ مټزټخانټی نیشتمانی

دانراون، گوايه ئوانه ژگارک لښم وټاټډا دروست کراون و به کار هاتوون. کوټټقډرټژ کاټک لښگټټ ژني ژرژمښ مڼ و کچي چيرکدا سرډاني مښخانن دکات، هډموويان دښښت و دښانناسټټو، بډيه دچټټ لاي جامخانن پاپزيفزيفاکان و بډ لښقه دښانشکښت. لښموټټ ټکټاي خټک پډلاماري دډډن و دښانټوټ بیکوژن. ئينجا پډليس دډگات و دواتر ئمن لښ پډليسي وډرډگرن، ټټنانټ ژني ژرژمښ مڼ، کډ ئښستا هوسري کوټټقډرټژ، وای زانيوټ ئو کډلوپډلانن هډر بډ استي ژگارک لښم دروست کراون و بډ کار هاتوون، بډيه کاټ کوټټقډرټژ پډي دډټټ با بډنډو ماټو، تا چيرکي ئوانن بډ بگټټټو، ئو لښي ټټناگات، لښ کاټکدا پډشتر زډر هډوي لښگټټ داوټ بډشک لښ ابردووي ژياني بډ بگټټټو و ازي نډبوو.

ئښم دډربډينن لښ بډرډم دوو خوښندنوټ دا اماندگرت؛ يډکډم، کوټټقډرټژ نډک هډر بيرککي پيرزکردن ټټ دکاټو، بډککوو دژي پيرزکردن ابردووي خډي ټي لډلاين ئوانن تيريشو. دووډم، ياخيووني بډرډوامي لښ ياساکان، کډ نابټ ئو کډلوپډلانن دډرېهډنرډن و بېرډن دډرو، ئښم بډ ئامانجي وډستان لښ دژي ئو ياساي، دډريان دډهډنټ و دښانشکښت.

وډکوو پډشتر گوترا، ژني ژرژمښ مڼ و کوټټقډرټژ وا ټک کډوتن، کډ کوټټقډرټژ لډباري ابردوو هډ هېچ شټک بډ ژني ژرژمښ مڼ نډټټ، کډچي لښ کډتايي ټټمانډکدا پډي دډټټ با بچينډو بډ ما، (هډموو شټک لډباري ابردووي خډموو بډ ټټ و کچي چيرک دډگټټموو. ل157) بډټټام بډ هډي شکانډني پاپزيفزيفاکانډو بډ هډميش لښ زيندان توند دډکرت. ئښم ماناي ټټواوويوني ټټمانډک و بيرککي ياخيوونکي نيي، ټټنگ لښ زيندانيشدا دډستېرډاري ئو جياوازي و ياخيوونن نډټټ.

لښ مډزخانن دا هډموو ميکانيزمکاني دډستټټات بډ ووي دډرډکډون، کډ لښ ئمن، پډليس، مډژوونووس، ئډکتډر، جډماوډر و هډي ترډا بډرجډستن. ئمن وډک هډهډندي سياسي. پډليس وډک هډهډندي ياساي کډمټټاي ټيپانن دډستټټات. مډژوونووس وډک هډهډندي گوتار (ديسکډرس) دډستټټات، کډ لښ گټټانډوي مډژوويکډي دډستټټاتدارانډا خډي دډنوډنټ. ئډکتډر وډک نمايشي ئو گوتار مډژوويپي دډستټټات. جډماوډري فريودراو وډک هډهډندي وويټي، کډ بډرگري لښ گوتاري دډستټټات دکات و بډ پيرزي دډزانټ.

دډکرت ټټماني (مډزخانن کوټټقډرټژ) بډ ټټماني ئيکزټيک، يان فانتازي دابډين، کډ شوويکډ لښ شوکاني ټټماني پډستمډرن. واتټ ئډتمډسفرکي سډمډر هډي و هډرچي ټټگزي وډک کارکټډر، ووداو، کات، شوډن، شتومک و هډي تري ټټدان، نائاسايي و سډيرن،

بـيـ خودی زمانیش هـر سـیر و شتی باو دـرنا بـتـ.
 گـزی پارـدی لـم مـانـدا کاری پـ کـراوـ، کـ بریتیـ لـ
 گـتـکردن بـ دـستـات و نوـنـرانی دـستـاتـ. بـ نموونـ ئـمنـ،
 پـلیسـ، بازرگان و هیی تر دـبـنـ مایـی پـکـنـین و یسوا دـکـرنـ. لـ
 هـندک شوـندا خوـنـر لـ قاقای پـکـنـین دـداتـ، لـ کاتـکدا خودی
 ووداوـکـ تراجیدیـ. (لهو کاتهـدا سـ چوار پـلیس بهـره و ووی دـنـ.
 هر یه کهی جگه له تفه نگ، که ژاوه یه کی فیلشی خستووه ته سهر پشـتیـ.
 دیمه نیان به هـموو مانایه کی سهیره، بهـام جگه لهـم، کهسی دیکه
 پـکه نینی پـیان نایهـتـ. ده گنه سهری و به شق و بـکـس تـی ده کهونـ.
 ل90) مانی (کاروان) لـ دیمـن پـک هاتووـ، نـوـک لـ وشـ، بـیـ
 دـبـت بـرد وام دیمـن کان بهـنـر نـ بـر چاوـ. با بیهـنـنـ بـر چاو
 سـ چوار پـلیس لـ سـر شـقام کدا تفه نگیان پـیـ و که ژاوه ی فیلان
 خستووه ته سهر پشتـ. ئایا ئـو دیمـن بـ هـموو مانایـک سـیر و
 پـکـنـیناوی نییـ؟ کاتـ ئـو پـلیسـی لـ بازـ لـ سـر تـنـک قژی
 هـدـپاچـتـ، لـی دـپرستـ ئـو کاسکـتانـی بـ چینـ، (کوـه قژدرـ)
 نازانـت چ وهـام کی بداتهـوه، چونکه هر ناتوانـت وهـامی خـیشی
 بداتهـوه. دواي ئه وهی قژی هـپاچـراوه و دیمه نه کهی گهـوره و بچووکی
 بازـ دـنـته پـکه نینـ، چی له کاسکـت بکاتـ؟ پیاوـک له سهر ته نه که و
 له ناوجهـرگی بازـدا سهری هـپاچـراوه و سهد کاسکـتی ژنانه ییشی
 پـیه! کاسکـتی ژنانه؟ بهـ، کاسکـتی ژنانهـ. هاهاهاها. واته ئه گهر
 تـ نه شیبینیتـ، بهـکوو ته نیا له ده می که سـکه وه بیبیسیتیتـ، قاقا لـ
 ده دهیتـ. ئدی کاتـ پـت بـن نیازی وایه سهد کاسکـته که بـ لای ژنـک
 بباتـ، که له ساـنی خانماندا کار ده کاتـ؟ ناترسیت بهـرگی شاـواوی
 پـکه نین نه گـریت و دـت بوهـستـ؟ (ل118)

ئـو دوو گـزـ، (ئیکزـتیک) و (پارـدی) لـ مانی پـستمـدـرندا
 بایـخیان هـیـ و (کاروان) لـم مـانـ و ئـوانـی تـیدا بـ
 هـشیارییـو بـ کاری هـناونـ. تـکـکردنی جیهانی مـتـلـجیا و
 واقع لـم مـانـدا تـکنیکـکی تر و زیاتر خـسـتی مانی
 پـستمـدـرن بـ گـانـوـک دـداتـ، کـ بـ مـتـاگـانـو
 (Metafiction) ناسراوـ. کوـکـچـ وک ئاماژـ بـ مـتـلـجیا و
 کوـقژدرـ وک ئاماژـ بـ واقع تـکـستـک دـکـنـ فرـگـ. واتـ
 وک مانی باو تـنـیا یـک گـی نییـ، بـکوو فرـگـ، فرـدـنگ و
 فرـئـاستـیـ. بوونی کارـکـتری بـما و ئاوارـ دیسان بـ یـکـک لـ
 سیماکانی مانی پـستمـدـرن دادـنـرـتـ، کـ لـم مانیـدا ژمارـیان
 زـرـ. کوـقژدرـ ژ خـی دواي لـدـستـدانی سامانـکی، لـو دنیا یـی
 ئـواندا خـی دـبـنـتـوـ. (بـیاری داوه ئه مشهـو له بهـردهـرگی هـیچ
 دووکـانـکدا نه خهـوتـ، بهـکوو بچـته ناو ئهـو باـهـخانه یه ئهـمـ

کرکاره کان شیشه که یان ده به ست و به شه ده هاتن. شوخانی کی ناوا
هه میشه بی بیرکردنه وه چاکتره. نه گهرچی پاسه وان کی توو هی هه یه و
گه لچار دیو به تی جوخی به وان ده وه، که ویستوو یانه شه وان بی خو
و حه سانه وه وو تی بکه ن، به ام نه ده زان ت چن شوخی خای
ده کاته وه. ل 138)

دکریت بی ام ل سرجم کارکانی (کاروان) دا نخ تو، زمان،
کالتووری ج راو ج ر ه ن، ک مانی پستم د رن بایخی تایب
بی وان د دات. ل م مانیشدا جگ ل کورد، نخ تو و زمانی دیکای
وک هیی ع ر ب، ژاپن، چین، ئینگلیز د ر د ک ون، نخ نان ت دوا جار
ئو مان بی وون د ب ت و، ک ژنی ژ ر ز مین ع ر ب. (د کت ری
زان ک یه و له ک لیژی هونه ردا ل کچه ی ئ ستا تیکای گوتو وه ته وه.
م رده که ی گیرا وه و نه م زگاری بو وه. کچ کی هه یه، ئ ستا ته مه نی
چار سا ه و لای پووری دانا وه. م رده که ی به رگه ی نه شکه نجه ی
نه گرتو وه و دوا ی س مانگ گیانی ده رچو وه. ژنی ژ ر ز مین شاره که ی ج
ه شتو وه و ل ر ه، ک ل م ژ ر زه مینه دا گیر سا وه ته وه. به وه دا زمانی
کوردیی زانیوه، به ئاسانی شوخی خای کردو وه ته وه. ل 149)

دوا ی ه موو ئ وان د گ یند ئ و ی ب ب ی ن (م ز خانی کو قذر ر ژ)
نموون ی کی دیاری ئ د بی پستم د رن، ک گ ان و ک بی ئا است ی
جیا واز جیا وازدا د جوو ت و ل ه ر جوو ی کدا ک م م ک خ س تی
نو ل خای د گ رت. ئ و داین م کیی وای کردو و کار کت ر کان ل
د خ کدا ن م نند و، ب ک و و ه ر ی ک یان ب ر د وام بچ ت دخی
تر و. کو قذر ر ژ ل ووی بای ل جیا و سایک ل جیا دا ه میش ل
گ ان دای و ئ و گ ان یش ل ب ر چاوی خو ن ردا و د دات. ه م
ووی نا و و و ه م ووی د ر و ی د گ رن. ل و جوو ی دا ن ک ه ر
س ر د می ج راو ج ری م ژووی، ب ک و و شوخی ئ گاو نگی
جی گرافیا یش د ر د ک ون، ک (باختین) نا و ل و د ن ت کر ن ت پ،
ب و مانای ی گ ز کانی کات و شو ن ل و ئ تم سف ر دا پ ک و
د ب ستر ن و. ج ست ه ر ل م مان دا بایخی گ وری ه ی.
ه ر ش کان ل ه موو لای ک و ب س ر ج ست ن و ئ و ی ب پلای ی ک م
کو قذر ر ژ ب ر گری ل د کات، ج ست ی تی، ک ب تایب تی ب ه ی
قز در ژ ک ی و د ک و ت ب ر شا و. ئ و شا و ل ئا ستی سیاسی،
ک م ی تی، کالتووری، زمان و سیمب یدا د ر د ک و ت. ئ و یش
د یسان سیمای پستم د ر نی تی ب ت ک ست ک د ب خ ش ت، ک ج ست ل
س ر د می پستم د رندا بوو ت ج گ ی بایخ، ک مانی فر د نگی ش
مام ی تایب تی ل گ د ا د کات، ئ گ ر ن گوت رت مانی
پستم د رن مانی ج ست ی. ت کنیک کانی گ ان و ل و دا
یارم تید رن، ک ه موو ئ و گ زان ل ئ تم سف ری م ماندا ک

بک ن و .

سروشتی مان ک وای، ک ب ووی ه موو ئ گ ر ک اندا کراو ی و
ل ئاست کانی ت کست و خو نندن و ی (ئ م برت ئیک) دا بریتی ل
ت کست کی کراو، ک ه گری چ ن دین خو نندن و ی کراو ی .

- مان (م ز خان ی کو قذر ئ) ل مانگی ح و تی ئ مسا دا ل
کت ب خان ی (ئاشتی) چاپ و ب او کرای و .
- ئ م گوتار ل ژمار (۱۲۰۰) و (۱۲۰۱) ی پاشکی (ئ د ب و
هون ر ی (کوردستانی نو) دا ب دوو ب ش ب او بوو ت و .